

Список використаної літератури

1. Баласинович Б., Ярошевська Ю. ГМО: виклики сьогодення та досвід правового регулювання / Б. Баласинович, Ю. Ярошевська// Інститут економічних досліджень та політичних консультацій / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.ier.com.ua>.
2. The Cartagena Protocol. Convention on Biological Diversity, available at: <http://bch.cbd.int/protocol/text/>.
3. Commission Regulation (EU) No 1829/2003 of the European Parliament and of the Council. Regulation, Derectives and other acts, available at: http://europa.eu/eu-law/decision-making/legal-acts/index_en.htm.
4. Commission Regulation (EU) No 1830/2003 of the European Parliament and of the Council. Regulation, Derectives and other acts, available at: http://europa.eu/eu-law/decision-making/legal-acts/index_en.htm.
5. Climate Change Global Food Security. United States Department of Agriculture, available at: <http://www.usda.gov/wps/portal/usda/usdahome>.
6. Goldberg R. The Genetic Revolution: Transforming our Industry // Address to the International Food and Agribusiness Management Association. Chicago, 26 June 2000.
7. Koch B. (ed.). Liability and Compensation Schemes for Damage Resulting from the Presence of Genetically Modified Organisms in Non-GM Crops // Reports (EU). European Centre of Tort and Insurance Law. April 2007.

УДК 368.914

В.О. Демченко,

асистент кафедри страхування,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана»

РЕФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ: ДОСВІД ПОЛЬЩІ

Пенсійне забезпечення у більшості розвинених країн світу здійснюється на засадах державно-приватного партнерства. Кожна країна обирає для себе шлях побудови національної пенсійної системи виходячи з демографічної ситуації та соціально-економічних особливостей власного розвитку.

Сучасна пенсійна система Польщі регулюється законодавчими актами, які набрали чинності з 1 січня 1999 р. [2]. Ними запроваджено трирівневу пенсійну систему, яка є поширеною у світі.

Перший рівень – фонд обов’язкового державного пенсійного страхування – Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Джерелами його формування є обов’язкові внески працюючих громадян, кошти державного бюджету та короткострокові комерційні кредити. З цього фонду пенсійні виплати отримує кожний громадянин. Розмір пенсійних виплат залежить від стажу та рівня заробітної платні. В 2015 р. Міністерством праці та соціальної політики встановлено розмір мінімальної пенсії у 880,45 злотих (250 доларів), розмір мінімальної заробітної плати – 1 750 злотих (500 доларів) [1]. На першому рівні пенсійної системи «ZUS» громадянин практично не може впливати на розмір своєї пенсії.

Другий рівень – OFE (Otwarty fundusz emerytalny). На цьому рівні діє обов’язковий відкритий пенсійний фонд. Він забезпечує зберігання накопичувальних індивідуальних пенсійних рахунків кожного працюючого громадянина Польщі. Особливістю даного рівня є обов’язковий характер створення накопичувальних пенсійних рахунків, відсутність оподаткування пенсійних внесків, можливість часткового передавання накопичених коштів у спадок.

Кошти з відкритого пенсійного фонду майбутній пенсіонер може перевести у будь-який з наявних у Польщі 14-ти недержавних пенсійних фондів (далі НПФ). Акумуляовані кошти інвестуються у різноманітні проекти з різними ризиками і доходами. Таким чином, громадянин може особисто керувати своїми пенсійними нагромадженнями. Додаткові щомісячні виплати НПФ варіюють від 40,52 зл. (11,4 долари, PTE Polsat) до 113 злотих (32 долари, ING) [1].

Третій рівень – Indywidualne konto emerytalne (Індивідуальний пенсійний рахунок). Цей рівень забезпечує можливість збільшувати свою пенсію в добровільному порядку за рахунок індивідуальних внесків. В межах третього рівня пенсійної системи «IKE» майбутній пенсіонер може безпосередньо

впливати на розмір доходу, який отримуватиме після виходу на пенсію. Гроші з Індивідуального пенсійного рахунку власник може дарувати, передавати частково іншим особам або надавати у спадок. Особливістю індивідуального пенсійного рахунку є його факультативність. В той же час більшість поляків відкривають пенсійні рахунки в банках, які пропонують більш вигідні умови надання депозиту.

В Україні, як в більшості європейських країн, передбачена трирівнева пенсійна система: перший рівень – солідарний, коли платник податків вносить кошти в загальний фонд та отримує мінімальну, але гарантовану пенсію; другий рівень – передбачає обов’язкові індивідуальні пенсійні рахунки, існування яких дозволяє платнику податків одержувати пенсію по старості залежно від суми, що накопичена ним на такому рахунку; третій рівень – це добровільна накопичувальна система, розрахована на осіб, що здійснюють додаткові грошові відрахування з метою отримання додаткового джерела доходу після виходу на пенсію.

Проте поки що в зазначеному форматі вітчизняна пенсійна система не працює. В Україні державне пенсійне забезпечення здійснюється лише в межах першого рівня, який не в змозі забезпечити гідне життя пенсіонерам, особливо з огляду на ускладнення економічної ситуації в нашій країні. Досвід Польщі може бути покладено в основу подальшої розбудови пенсійної системи України на засадах державно-приватного партнерства.

Список використаної літератури

1. Світовий досвід у реформуванні пенсійних систем. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://finrep.kiev.ua/download/intl_experience_pension_systems_i4_aug2014_ua.pdf. – Дата доступу: 20.03.2016.
2. Centrum obsługi emerytów: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://centrumobslugiemerytalnej.pl/system-emerytalny-w-polsce/reforma-emerytalna-w-polsce/>. – Дата доступу: 20.03.2016.